

Zij schrijft : « Méchoacan, Jalap blanc, Rhubarbe blanche, Rhubarbe des Indes, Bryone d'Amérique, Scammonée d'Amérique, Convolvulus Mechoacanna. Elle ne contient pas de résine mais un principe huileux qui s'en rapproche, et beaucoup de fécule. Purgatif peu employé. Dose : 4 scrupules jusque 2 gros (15).

Op die uitzonderingen na hebben alle farmakopeeën uit de negentiende eeuw de Mechoacanwortel laten vallen.

De *Pharmacopoeia Utriusque Nethae*, Antwerpen 1812 ; de *Pharmacopoea Belgica*, Haag 1823 ; de *Pharmacopoeia Londinensis* 1824, zelfs die van 1793 ; de farmakopeeën van Brussel 1854, van Pruisen 1827, van Baden 1841, van Denemarken 1869, de hier veel gebruikte van J. B. v a n M o n s uit Leuven 1821, de Britse van 1877, de Noorse van 1879, die van de Verenigde Staten 1882, die van Tokyo 1891, die van de Londense ziekenhuizen 1869, vermelden de Mechoacan niet meer.

Onder de moderne farmakologische encyklopedieën spreekt *L'Officine* van 1945 nog van « Méchoacan, Jalap noir, Rhubarbe blanche ou des Indes, de Convolvulus Mechoacanna ; purgatif jadis en vigueur. Inusité bien qu'il ait figuré au Codex de 1818 » (16). *Remington's Practice of Pharmacy* van 1948 heeft het purgativum volkomen uit het geheugen verloren.

*

**

RÉSUMÉ

Les aventures du Méchoacan (*Asclepias contrayerva* L.)

par le Dr. L. Elaut.

Le Méchoacan, racine de l'*Asclepias contrayerva* L. était un purgatif peu énergique, très en vogue au 16e et 17e siècles, importé du Mexique par les espagnols qui en firent connaître l'usage. Le médecin italien Castor D u r a n t e consacra à l'étude de la drogue une monographie, éditée à Anvers en 1587. Le médicament disparut des pharmacopées vers le début du dix-neuvième siècle.

RAPPORTS BERICHTEN

Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux. — Najaarsbijeenkomst in Middelburg (Zeeland), oktober 1960.

Zaterdag 22 en zondag 23 oktober j.l. hield de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux najaarscongres in Middelburg.

Om 3 uur werd dit congres geopend met een bijeenkomst in de prachtige leeszaal van de Provinciale Bibliotheek van Zeeland in de herstelde Abdijgebouwen, alwaar een keurcollectie pharmaceutisch-historische boeken hoofdzakelijk betrekking hebbende op de pharmacie in Zeeland door de archivaris, de Heer H. P i e t e r s, was tentoongesteld.

Na de rondleiding door de Abdijgebouwen en de oude stad o.m. het schilderachtige Kuiperspoortje volgde een ontvangst ten stadhuize door Burgemeester Mr. J. d e W i d t, die ons niet alleen op een charmante wijze ontving, maar ook in zijn toespraak een stukje Zeeuwse, pharmaceutische historie inlaste ; het was n.l. juist 500 jaar geleden dat in Middelburg de eerste stads-apotheker werd aangesteld.

In het Museum van het Zeeuw Genootschap der Wetenschappen had de avondbijeenkomst plaats, waarin allereerst de Heer P i e t e r s een goed gedocumenteerd overzicht gaf van de ontwikkeling van de geschiedenis der pharmacie in de verschillende steden van Zeeland. Tijdens de pauze, waarin door het Departement Zeeland een thé werd aangeboden, was gelegenheid om de tentoonstelling « 10 Jaar Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux » te bezichtigen. Een expositie van hetgeen door de leden in deze afgelopen jaren op historisch gebied was gepubliceerd en een overzicht van de talrijke excursies. Daarna volgde projectie door Collega E. G. S e g e r s (Brussel) van talrijke kleurendia's van oude apotheken in België en Frankrijk, waarbij speciaal de aandacht gevestigd werd op de grote rijkdom van de oude, pharmaceutische ceramiek.

Op de vergadering van zondagmorgen werden 20 nieuwe leden toegelaten ; de contributie werd onveranderd vastgesteld op 100 Belgische francs (f 8,00). In de vacatures Dr. P. H. B r a n s, L. V a n d e w i e l e en A. N i m a x werden benoemd Dr. A. G u i s l a i n en Dr. E. G r e n d e l, de laatste als secretaris ; terwijl de vacature van voorzitter tot de volgende vergadering werd aangehouden. De aftredende secretaris

(15) Deel II, blz. 21.

(16) Blz. 1082.

L. V a n d e w i e l e werd tot erelid van de Kring benoemd.

Na de vergadering sprak J. G h y s s a e r t (Antwerpen) over een familie van apothekers, chirurgijns en geneesheren ; Dr. L. E l a u t (Gent) behandelde de geschiedenis van Asclepias contrayerva L., welke plant ruim 2 eeuwen na de ontdekking van Amerika nog als geneesmiddel werd gebruikt.

Dr. E. G r e n d e l gaf een overzicht van de pharmaceutische emblemata in de literatuur, terwijl L. J. V a n d e w i e l e een verhelderend licht liet schijnen over « 'T nieuw licht des Apothekers, » van Antonius de Heide.

Dit zeer geslaagde en druk bezochte congres werd besloten met een gezamenlijke koffietafel.

E. GRENDEL.

Dr. B r a n s ontvangt de Medaille van de Kring voor de geschiedenis van de Pharmacie in Benelux.

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux werd aan de President Dr. B r a n s de Medaille van de Kring toegekend. De inscriptie luidt :

Doctori P. H. Brans
X per annos Praesidi
MCMLX

Het was de secretaris, apoteker V a n d e w i e l e, die aan Dr. B r a n s de Medaille overhandigde en daarbij de volgende rede uitsprak :

Mevrouwen, Mijne Heren,

Vooraleer over te gaan tot de opening van de tentoonstelling 10 jaar Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux, valt me de eer te beurt de tweede medaille van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux te mogen uitreiken aan de President Dr. P. H. B r a n s, ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Kring.

Pieter Hendrik B r a n s, geboren Rotterdammer, liep college te Leiden, waar hij het eindexamen van apoteker passeerde in 1927. Reeds vroeg kwamen zijn organisatorische gaven te voorschijn en werd hij stichter en eerste Praeses van het Rotterdamse Studentengezelschap, waarvan hij heden ten dage nog erelid is. Hij werd tevens Praeses Curatorium van het R.S.F.-Fonds.

Als apoteker vestigde hij zich te Rotterdam.

In 1935 promoveerde hij tot Dr. in de Wis- en Natuurkunde te Amsterdam met zijn proefschrift « Sumatra-Benzoe ».

Hij hield zich actief bezig met de opleiding van hulpkrachten voor de farmacie. In samenwerking met 2 andere collega's schreef hij een veel gebruikt leerboek over de opleiding van apothekers-assistenten. Hij werd voorzitter van de groep Apothekers-opleiders.

Hij stichtte de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux, tien jaar geleden.

In 1954 was hij President van het eerste Benelux-

congres van de geschiedenis der Wetenschappen, te Haarlem ; in 1957 was hij eveneens President van het 2e congres te Brussel.

Hij werd medestichter van de Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie, waarvan hij de functie van secretaris-generaal waarneemt. In 1953 was hij medeoprichter van de Union Mondiale des Sociétés d'Histoire Pharmaceutique. Hij werd President van de Association Internationale de la Presse Pharmaceutique ; Vice-President van de Société Internationale d'Histoire de la Pharmacie ; erelid van de Sociedad Española de Historia della Farmacia en van de Societa Italiana di Storia delle Farmacia ; corresponderend lid van de Société d'Histoire de la Pharmacie van Parijs en van het Instituut voor de Geschiedenis van de Pharmacie te Zagreb.

Hij werd vereerd met de Medaille van het Niederelbischer Landesarchief en met de eerste Medaille Parmentier. Hij ontving de Lauri del Palatino, werd benoemd tot Académico correspondiente van de Real Academia de Farmacia te Madrid, werd Officier in de Orde A la Merita della Repubblica Italiana en laatst tot corresponderend lid van het Instituut voor de Geschiedenis van de Pharmacie te Zagreb.

Door het toekennen aan Dr. B r a n s van de Medaille van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux, wordt deze voor de tweede maal uitgereikt. Het toeval wil dat ik ook de eer had de eerste Medaille uit te reiken aan onze verdienstelijke redacteur Apotheker V a n d e V y v e r e van Brugge, toen hij gehuldigd werd op 18 november 1956 ter gelegenheid van de viering van zijn 30-jarig redacteurschap van het Pharmaceutisch Tijdschrift voor België. Ik herinner mij dat ik toen gezegd heb dat ik er borg zou voor staan dat de Medaille van de Kring slechts uitzonderlijk zou toegekend worden aan mensen die zich op een buitengewone manier zouden verdienstelijk maken op farmaco-historisch gebied in Beneluxverband. De tweede maal wordt nu de Medaille toegekend aan Dr. B r a n s, die zeker aan deze vereisten ten volle voldoet. Hij heeft zich buitengewoon verdienstelijk gemaakt en door het stichten en door het leiden gedurende 10 jaar van de Kring. Een dergelijk presidentschap is niet altijd een sinecure ; hij heeft het op schitterende wijze gedaan. Hij heeft de Kring doen leven, doen groeien en gans de wereld door bekend gemaakt.

Dr. B r a n s, Mijnheer de President,

Met deze Medaille zien Bestuur en leden van Uwe Kring de kans op bijzondere manier uw verdiensten te onderlijnen ; ze weze voor u niet alleen een huldeblijk, maar de verzekering van de dank die al de farmacie-historici uit de Beneluxlanden u verschuldigd zijn.

Apoteker V a n d e w i e l e benoemd tot Erelid van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux.

Apoteker V a n d e w i e l e (Gent), die, na 10 jaar het secretariaat waargenomen te hebben,